

комерційний кредит та інші форми банківського кредитування (овердрафт, кредитні лінії, кредит під облік векселів, форфейтинг), а також сучасні форми рефінансування дебіторської заборгованості (зокрема, факторинг).

Таким чином, запропонований спосіб управління оборотними активами аграрних підприємств: дає змогу врахувати результати аналізу складу, структури, рентабельності оборотних активів та їхніх компонентів; встановити вплив різних чинників на показники ефективності функціонування оборотних активів, виявити резерви їхнього зростання; визначити обсяг можливого вивільнення коштів з обороту; виявити та реалізувати резерви зростання виручки і прибутку; оптимізувати й оперативно регулювати потребу в окремих видах оборотних активів з метою мінімізації витрат і максимізації прибутку.

Література

1. Бечко В. П. Формування та ефективність використання оборотних засобів сільськогосподарських підприємств / В. П. Бечко; за ред. академіка УААН М. Я. Дем'яненка. – Умань: СПД Сочінський, 2008. – 136 с.
2. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента: в 2 т. / И. А. Бланк. – Т. 1. – К.: Ника-Центр, 1999. – 592 с.
3. Дем'яненко Н. Я. Рекомендации по определению эффективности использования оборотных средств в сельскохозяйственных предприятиях / Н. Я. Демьяненко. – К.: Урожай, 1989. – 32 с.
4. Ковалев В. В. Финансы организаций (предприятий): учебник / В. В. Ковалев. – М.: Велби, Проспект, 2006 – 352 с.
5. Панич С. П. Структура оборотних засобів сільськогосподарських підприємств / С. П. Панич // Економіка АПК. – 2009. – № 2. – С.40–45.
6. Савицкая Г. В. Анализ хозяйственной деятельности предприятий АПК: учебник / Г. В. Савицкая. – [8-е изд., испр.]. – М.: ИНФРА-М, 2011. – 654 с.

Цьома Р. В., ст. гр. ФСГм-11
Рендович П. М., к.е.н.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧОГО КОМПЛЕКСУ РЕГІОНУ

На сучасному етапі розвитку суспільства суттєво зростає роль рекреації в усіх сферах життєдіяльності людини. Стан розвитку економіки на сьогоднішній день характеризується зростанням соціальної напруги у суспільстві, інтенсифікацією витрат сил людини у процесі праці, посиленням негативного впливу навколишнього середовища на стан здоров'я людини. А це все зумовлює суттєве зростання ролі збереження та укріплення людського потенціалу за допомогою відпочинку. Адже саме рекреація сприяє відновленню та розвитку фізичних і духовних сил людини, її працездатності та здоров'я.

Особливо актуальним у сучасних умовах стає прискорений розвиток рекреаційної індустрії як такої, що неминуче викликає позитивні зрушення в інших сферах (інфраструктура, сільське господарство, екологія) і створює сприятливі передумови для вирішення соціальних проблем, підвищення життєвого рівня населення регіону, формування нормального ринкового середовища та інвестиційної привабливості регіону. Отже, розвиток рекреаційного комплексу є ефективним засобом структурної трансформації економіки регіону у бік її соціальної орієнтації.

Виходячи із мети дослідження необхідним є з'ясування сутності поняття «регіон». Термін «регіон» має латинське походження – «region» – область, місцевість, країна, тобто певна територія. Відомо, що територія відіграє важливу та багатопланову роль у розвитку економічних відносин, в тому числі і організації відпочинку, лікування та оздоровлення, тому визначення цього поняття є важливим для вивчення діяльності рекреаційно-оздоровчого комплексу.

В економічній та географічній літературі регіонами називають найрізноманітніші території, об'єднані якимись спільними рисами: 1) групи країн – макрорегіони; 2) території країни, охоплюючи декілька економічних районів – макрорегіони; 3) економічні райони – макрорегіони; 4) області, республіки та їх групи – мезорегіони; 5) території всередині області, республіки – мікрорегіони.

Але найчастіше суть «регіону» зводиться до наступного – це частина території країни з більш або менш однорідними природними умовами і характерною спрямованістю розвитку продуктивних сил, яка має власні органи управління, матеріальну та фінансову основу і, як правило, визначається законодавчими актами держави. Тому приймемо за основу визначення, наведене у Законі України «Про стимулювання розвитку регіонів», згідно з яким регіоном є територія АР Крим, області, міст Києва та Севастополя.

Вивчення основних проблем регіонального рекреаційного комплексу ґрунтується на необхідності дослідження самого поняття «рекреація». Слід відзначити, що у різноманітній науковій літературі, яка вивчає проблематику рекреації (соціально-економічній, медичній, географічній та ін.), ще не склалося єдиного підходу до визначення її сутності.

Слово «рекреація» у перекладі з латині означає відновлення сил, а з французької і польської – перерву, відпочинок, розвагу, зміну дій, що не пов'язані з трудовою діяльністю, і характеризує місце, простір, де відбуваються ці дії.

Розглянемо та проаналізуємо деякі із визначень, що зустрічаються у науковій літературі.

У великому тлумачному словнику сучасної української мови рекреація розглядається як перекладний аналог із французької та латинської мови і

тракується як «відпочинок, поновлення сил людини, витрачених на трудову діяльність».

Достатньо загальним є визначення рекреації Долішнього М. І., який вважає, що рекреація є необхідною умовою нормального життя людини, засобом компенсації напруження і відновлення працездатності, продовження самого виробництва.

Визначення рекреації як суспільного явища, яке відображає ставлення з приводу відтворення і розвитку життєвих сил людини, наведене Макутовим В. К., Амошею А. І., є недостатньо чітким і таким, що не повною мірою характеризує засоби досягнення відтворення та розвитку життєвих сил людини.

Дещо звуженим є трактування рекреації Лобановим Ю. Н.: «Діяльність людини, спрямована на відновлення своїх фізичних і психічних сил, розвиток особистості, не пов'язана з виконанням трудових обов'язків і задоволенням побутових потреб».

Також недостатньо чітко та повно визначає рекреацію Мацола В. І., стверджуючи, що рекреація – це об'єктивно зумовлений процес затрат суспільної праці, спрямованої на збереження, відновлення та розвиток функцій робочої сили.

На нашу думку, досить вдалим є визначення рекреації Мироненком М. С. і Твердохльбовим І. Т., які розширили та деталізували це поняття і розглянули його як «сукупність явищ і відносин, що виникають у процесі використання вільного часу для оздоровчої, пізнавальної, спортивної, культурно-освітньої діяльності людей на спеціалізованих територіях, що розташовані поза населеним пунктом – місцем їх постійного проживання». Єдиним недоліком цього визначення є обмеження рекреації тільки спеціалізованими територіями, оскільки із просторової точки зору рекреація може бути як активною – пов'язаною із переміщенням за межі постійного місцепроживання, так і пасивною – відпочинок поблизу постійного місцепроживання.

З порівняно нових публікацій звертає на себе увагу тлумачення рекреації як господарської діяльності з виробництва, реалізації та надання рекреаційних послуг, забезпечення цього процесу необхідними ресурсами.

Достатньо змістовно трактує рекреацію і Смаль І. В., розуміючи під нею відновлення та відтворення фізичних і духовних сил, витрачених людиною у процесі життєдіяльності; всі види діяльності у вільний час, спрямовані на задоволення рекреаційних потреб людини.

Отже, проаналізувавши усі вищевикладені визначення поняття «рекреація» і взявши їх за основу, можна визначити рекреацію як систему заходів, які пов'язані із використанням вільного часу для оздоровчої, спортивної та культурно-пізнавальної діяльності на спеціалізованих територіях,

що спрямовані на збереження та відтворення фізичного, психологічного та духовного стану здоров'я людини та її життєвих сил.

Чулій Я. В., ст. гр. ФСГм-11

Спасів Н. Я., к.е.н., доцент

ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

Радикальні економічні перетворення, що відбуваються в Україні останніми роками, обумовлюють необхідність переосмислення змісту багатьох економічних категорій, їх ролі в діяльності господарюючих суб'єктів, і, на цій основі, розширення можливості управління факторами, що впливають на ефективність їх функціонування. Найбільше дискусій лежать в площині оцінки фінансової стійкості через забезпечення фінансової безпеки підприємства.

Більшість науковців схиляються до думки, що в процесі оцінки фінансової стійкості першочергового значення набуває саме оцінка структури його капіталу. З цією метою в світовій та вітчизняній аналітичній практиці розроблено ряд коефіцієнтів, розрахунок яких базується на існуванні певних співвідношень між окремими статтями балансу та інших форм звітності, що відображають наявність та використання капіталу. Тут, варто зазначити, що деякі автори ототожнюють показники фінансової стійкості та платоспроможності [4] або відносять до їх складу показники акціонерного капіталу [6; 7]. Майже у кожного з науковців присутнє змішування понять, коли один і той же показник по-різному називається і, що найголовніше, кожен з авторів пропонує свою схему розрахунку одного і того ж показника.

Відповідно, до найбільш поширених коефіцієнтів структури капіталу підприємства прийнято відносити наступні.

Коефіцієнт фінансової автономії (незалежності, концентрації власного капіталу) [1; 2; 3], який характеризує частку власного капіталу в структурі капіталу підприємства, а, відповідно, і співвідношення інтересів власників підприємства та кредиторів. В західній та вітчизняній практиці вважається, що даний коефіцієнт бажано підтримувати на досить високому рівні, оскільки в такому випадку він свідчить про стабільну структуру фінансових коштів, якій надають перевагу кредитори. Вона виражається в невеликій питомій вазі позикового капіталу і більш високій частці коштів, забезпечених власними джерелами, що становить близько 60%.

Коефіцієнт фінансової заборгованості [1; 2; 3; 6; 7], що розраховується як відношення суми позикового капіталу до загальної його суми. З приводу